

Cap sur l'école inclusive
en Europe

Karta źródłowa

Artykuł 24 Konwencji ONZ o prawach osób z niepełnosprawnościami z 2006 r.

Część modułu/ D

Artykuł 24 dotyczący edukacji integracyjnej

W sprawach dotyczących edukacji państwa-sygnatariusze Konwencji Praw Osób Niepełnosprawnych ONZ zobowiązały się w sposób dorożumiany do wdrożenia postanowień zawartych w art. 24, który w całości poświęcony jest edukacji.

Poniżej jego treść jest przytoczona in extenso, aby przekazać główne zasady i określić konsekwencje dla organizacji europejskich systemów edukacyjnych.

Artykuł 24 Edukacja

Państwa-Strony uznają prawo osób niepełnosprawnych do edukacji. Mając na celu realizację tego prawa bez jakiegokolwiek formy dyskryminacji i na zasadach równości, Państwa-Strony zagwarantują system edukacji integracyjnej na wszystkich etapach edukacyjnych oraz kształcenia ustawicznego, ukierunkowany na:

- (a) Pełny rozwój ludzkiego potencjału, poczucia godności i własnej wartości, oraz wzmocnienie poszanowania dla praw człowieka, fundamentalnych swobód i różnorodności członków rodziny ludzkiej;
- (b) Jak najpełniejszy rozwój osobowości, talentów i kreatywności, jak również intelektualny i fizyczny osób niepełnosprawnych;
- (c) Umożliwienie osobom niepełnosprawnym efektywnego uczestnictwa w wolnym społeczeństwie.

2. Mając na celu realizację powyższego prawa, Państwa-Strony zagwarantują, iż:

- (a) Osoby niepełnosprawne nie będą wykluczane z powszechnego systemu edukacyjnego ze względu na swoją niepełnosprawność oraz, że dzieci niepełnosprawne nie zostaną wykluczone z bezpłatnej i obowiązkowej edukacji podstawowej i średniej na podstawie swojej niepełnosprawności;
- (b) Osoby niepełnosprawne będą miały dostęp do bezpłatnej podstawowej i średniej edukacji integracyjnej, na dobrym poziomie, na równych zasadach z innymi obywatelami w społeczności, w której żyją;
- (c) Zostaną wprowadzone racjonalne dostosowania do szczególnych potrzeb osób niepełnosprawnych;
- (d) Osoby niepełnosprawne otrzymają wsparcie, w ramach powszechnego systemu edukacyjnego, umożliwiające ich efektywne kształcenie;
- (e) Zostaną podjęte skuteczne środki, z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb, mające na celu maksymalizowanie rozwoju intelektualnego i społecznego, zgodne z celem pełnej integracji.

3. Państwa-Strony umożliwią osobom niepełnosprawnym naukę życiowych i społecznych umiejętności, które ułatwią ich pełne i równoprawne uczestnictwo w edukacji i życiu społecznym. W tym celu, Państwa-Strony podejmą stosowne kroki, w tym:

- (a) Umożliwienie nauki pisma Braille'a, pisma alternatywnego, wspomagających i alternatywnych sposobów, środków i formatów komunikacji, umiejętności orientacyjnych i poruszania się oraz umożliwienie funkcjonowania grup samopomocy i mentoringu;
- (b) Umożliwienie nauki języka migowego i promocja tożsamości językowej społeczności osób niesłyszących;
- (c) Zagwarantowanie, iż edukacja osób niepełnosprawnych, a w szczególności dzieci, niewidomych, niesłyszących oraz równocześnie niewidomych i niesłyszących, będzie odbywała się w językach i za pomocą środków komunikacji najbardziej odpowiednich dla danej jednostki, i w środowisku umożliwiającym maksymalny rozwój intelektualny i społeczny.

3. Aby zapewnić realizację tego prawa, Państwa-Strony podejmą odpowiednie działania i zatrudnią nauczycieli, w tym nauczycieli niepełnosprawnych, wykwalifikowanych w zakresie języka migowego i/lub pisma Braille'a i zobowiązują się szkolić pracowników do pracy na każdym etapie edukacyjnym. Szkolenie to będzie obejmować wiedzę na temat niepełnosprawności oraz wykorzystania właściwych wspomagających i alternatywnych sposobów, środków i formatów komunikacji, metod nauczania oraz, w ramach szkolenia, zostaną zapewnione materiały pomocnicze dla osób niepełnosprawnych.

4. Państwa-Strony zagwarantują osobom niepełnosprawnym dostęp do szkolnictwa wyższego, zawodowego, edukacji dorosłych i kształcenia ustawicznego bez dyskryminacji i na równych zasadach z innymi obywatelami. W tym celu, Państwa-Strony zagwarantują racjonalne dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych